Valeriu Butulescu

IMENSITATEA PUNCTULUI

X

PSALMI ŢIGĂNEŞTI – aforisme – Consilier editorial: DUMITRU VELEA

Coperta MIHAI IAVKNCZEL

Editura Polidava – DEVA 2002 – Darul conciziei

Un dar, poate chiar un har, râvnit de mulţi: a fi profund şi memorabil în cuvinte şi cu mijloace cât mai puţine. *Lucru mare*, vorba lui Caragiale. O spun din experienţă şi nicidecum din complezenţă pentru scriitorul a cărui nouă carte de aforisme o avem în faţă. Pentru mine, concizia a fost dintotdeauna un fel de redută care trebuia cucerită. Ajung la ea, când ajung, numai după o straşnică bătălie cu urdiile de cuvinte de prisos, pe câmpul de luptă al paginii albe. Cu atât mai mult îi admir pe scriitorii pentru care concizia e un dar firesc, înnăscut. Unul dintre aceştia e Valeriu Butulescu a cărui indubitabilă notorietate s-a împlinit în primul rând prin participarea cu predilecţie a acelei supreme forme de concizie care este aforismul, adagiul, apoftegma sau cum vom mai vrea să-i zicem, sentinţa, maxima, cugetarea în toate ipostazele sale, de la cele grave, profunde, dramatice chiar, până la cele a căror principală virtute este scăpărarea de spirit.

Când am acceptat invitaţia, de a aşterne, cu sinceritate şi plăcere, acest cuvânt de bună întâmpinare la o nouă carte de Valeriu Butulescu, nu bănuiam că mă voi afla într-o situaţie ingrată. Trebuia să prevăd. M-am trezit astfel împresurat de un adevărat cerc de comentatori români şi străini, numai lume bună, unul şi unul, care se rostiseră deja asupra artei sale, spunând cam totul. L-au definit ca fiind esenţialmente un moralist, i-au remarcat arta expresiei, timbrul propriu, particularităţile reflecţiei, inteligenţa, lirismul intrinsec şi greu reprimabil, fineţea spiritului, patosul care alternează, după împrejurări, cu sarcasmul, cu ironia ori cu umorul benign, fără ca acest cugetător alert şi mereu proaspăt să derapeze vreodată în calamburul de doi bani. Ce aş mai putea să adaug? m-am întrebat. Şi am încercat atunci să văd cam care ar fi zonele de interes ale lui Butulescu în acest

nou florilegiu aforistic, care sunt domeniile incitatoare, devenite apoi domenii-ţintă, ale reflecţiilor sale. M-am încumetat chiar şi la o statistică *grosso modo*, pentru a constata la numărătoare că în prima linie a preocupărilor sale se află realităţile a ceea ce numim „tranziţie", cu alte cuvinte actualitatea. Unul dintre importanţii săi comentatori, Tadeusz Nowak, remarca în 1989 că Valeriu Butulescu, asemenea lui Lec, asul polonez al genului, este „produsul sistemului totalitar". A fost pe atunci, mi-aş îngădui să adaug. Fiindcă azi putem spune fără teamă de a greşi că este deopotrivă şi produsul „tranziţiei", epoca posttotalitară dovedindu-se la fel de productiv-inspiratoare, cum o dovedeşte cartea de faţă. Esenţa acestor maxime, în ultimă analiză, tot morală este, dar sursa lor rămâne evident actualitatea: „*Trataţi cu îngăduinţă această prostie*. *A fost comisă în numele unui ideal înalt*". Cum să nu sesizezi trimiterea la ceea ce vezi şi auzi în fiecare zi?

Ceea ce face savoarea acestor maxime este modul de abordare a realităţii. Nu dramatizare, nu victimizare, nu didacticism, ci, cum ziceam, scăparea spiritului, ironia, uneori chiar umorul negru: „*Când aviaţia noastră militară este la solf siguranţa naţională e maximă*". Multe din aceste reflecţii pătrund mai adânc, vizând, bunăoară, psihologia „neamului" cu acea luciditate neînduplecată a unor Drăghicescu, Cioran, Patapievici, capabilă să-i isterizeze pe naţionaliştii de tribună: „*Drept vorbind*, *sincer vorbind sunt expresii uzuale ale limbii noastre*. *Românii simt nevoia să te avertizeze atunci când vorbesc sincer şi drept*". Sau*: „În legendele folclorice*, *ale românilor nu există noblеţe mai mare decât să furi banii bogatului şi să-i împărţi*, *la cârciumă*, *celor săraci* „Se produc uneori şi surprinzătoare întâlniri de gând cu mari spirite. Ele sunt, bineînţeles, involuntare, dar cu atât mai elocvente pentru persistenţa în varii epoci a unei convingeri. Precum această reflecţie care poate fi identificată, de pildă, şi în expresia proprie a unui Schiller sau a unui al nostru Aurel C. Popovici, care nutreau credinţa că mulţimile sunt manevrabile şi ignare, numai aristocraţia în accepţia etimologică, adică cei mai buni, elitele având discernământ şi capacitate de a propulsa societatea în sensul cel mai profitabil. Dar, constată Butulescu, asemenea înaintaşilor săi, „*Elitele vor fi mereu în minoritate*. *Opţiunea politică a unei naţiuni este voinţa*

mediocrității majoritare”.

Valeriu Butulescu nu se încrede şi nu mizează decât în cei atestaţi de viaţă ca fiind cei mai buni în domeniul lor, indiferent care ar fi acesta. Este opţiunea exclusivistă dar corectă a unui creator conştient de valoarea sa, el însuşi un spirit elitar. Am ajuns la această constatare reflectând asupra celui de al doilea grup de aforisme, după cele „de tranziţie”, amintite. E vorba de reflecţiile autoreferenţiale. Valeriu Butulescu nu se menajează nici pe sine. Scrutându-se, încercând să se autodefinească, să-şi surprindă semnalmentele definitorii, el uzează de aceeaşi necruţătoare luciditate şi ironie, mergând uneori până la o nedreaptă autosubevaluare. De obicei, artiştii se subevaluează din cochetărie, convinşi în taină de excelenţa lor. Butulescu o face cu sinceritate. „*Aceste aforisme* – spune el – *sunt deşeuri sclipitoare*, *resturi de materiale rămase pe şantierele unor mărişi nereuşite poeme*”. Se simte aici îndoiala sinceră şi dramatică, însoţitoare a creaţiei oricărui artist, iar, în cazul de faţă, şi recunoaşterea ratării sale în ipostază de poet, mărturisită, de altfel, şi cu alt prilej. Pierdere acolo, câştig compensat cu strălucire aici, cu lirismul transferat şi reciclat pe tărâmul maximei concizii aforistice ori pe cel al dramaturgiei. În relaţiile sale cu lumea, situarea sa e de factură camusiană; „*Deviza mea*? *Singur*, *cât mai aproape de oameni*”. Aşadar, solitar dar solidar. Totodată, raţionalist, sceptic, relativist, relaţiile sale cu transcendentul sunt cele proprii personalităţilor cu orgoliul independenţei de spirit. Divinitatea nu e contestată, dar dogmele şi slujitorii care încearcă s-o cuprindă în tipare îi suscită memorabile rezerve: „*Majoritatea rugăciunilor tratează cerul ca pe o instituţie prestatoare de servicii*”. Sau, şi mai elocvent pentru propriul *Weltanschauung*: „*Fanatismul religios vine din obscurantism*, *nu din credinţă*. *Pământul îşi urmează conştiincios mişcarea de rotaţie*, *dar o parte a lui rămâne mereu în întuneric*”.

E de admirat la Valeriu Butulescu şi aviditatea de a vedea, a auzi, a şti, a cunoaşte, a afla direct de la sursă, cu corolarul ei, mobilitatea, extrema disponibilitate, mereu activă, de a se mişca, la propriu, pe spaţii enorme. Veritabil *globe-trotter*, chiar dacă nu *per pedes*, a colindat lumea din Scandinavia până-n Africa de Sud şi din Filipine

până-n Chile, via Europa. La unii, oricât ar călători, nimic nu se cunoaşte. Pe Butulescu, lungile drumuri şi privelişti, contactul cu atâtea mentalităţi şi civilizaţii l-au modelat, deschizându-i orizontul şi consacrându-l ca spirit european, imun atât la naţionalismul visceral cât şi la cosmopolitismul antiidentitar: „*De regulă, peste democraţiile infantile, pe lângă plaga sărăciei şi corupţiei, mai vine şi ciuma naţionalismului".* Pentru ca, alteori, să se propulseze într-un viitor încă incert, simţindu-se un cetăţean al lumii: „*Patriotismul capătă valenţe cosmopolite. A-ţi iubi pământul înseamnă a iubi Pământul."*

Seducătoare, cărţile de aforisme ale lui Valeriu Butulesu se citesc „dintr-o suflare", cum se zice, dar te recheamă apoi, obligându-te, la a doua lectură, să întârzii asupra fiecărui gând. Într-o epocă în care marea majoritate a semenilor „consumă" idei de gata, marele merit al aforismelor lui Butulescu este acela că ne stimulează disponibilităţile reflexive, obligându-ne să gândim cu propriul cap.

RADU CIOBANU

IMENSITATEA PUNCTULUI

În disperare, naufragiaţii se agaţă unul de altul şi mor în grup compact. Naufragiul ridică la cel mai înalt nivel coeziunea socială.

2

Păcatul primordial. Păcatul de a cunoaşte, adică virtutea ignoranţei.

3

Am ceva din filosofia tobei.

Cu cât mă loviţi mai tare, cu atât mă fac auzit mai departe.

4

Femeia este atrasă irezistibil de pieptul bărbatului – locul în care acesta îşi ţine inima şi portofelul.

5

9

Şarpele ar trebui venerat.

Dacă nu era şarpele.

Eva ar umbla şi astăzi, virgină, prin Rai.

Omenirea îşi datorează existenţa şarpelui.

6

Oamenii oftează la fel în toate limbile.

7

Când dorm, eroii visează că se luptă cu forţele răului. Până şi somnul lor are un caracter eroic.

8

Un parlament de draci este firesc şi reprezentativ pentru o societate diabolică.

Ce vreţi de la noi?

Am fost făcuţi din lut amestecat cu apă. Adică din noroi.

10

Ministrul mârâia atât de expresiv, încât un câine adevărat ar fi murit de invidie.

11

Nu este mărginit cel conştient de propriile-i margini.

12

Pisica este un fost tigru, trecut prin trei programe de restructurare.

17

Scriu alambicat.

Introduc în retortă adevăruri seci şi anoste.

Prin distilare obţin ficţiuni atractive.

Minciuni de o eleganţă esenţială.

14

Mai tristă decât sfârşitul este perspectiva sfârşitului.

15

Moştenim religia părinţilor. Poate ar fi mai nimerită o licitaţie publică. Să ne alegem spiritul cel mai generos, dumnezeul care dă cel mai mult.

16

Când un prost spune că e prost, e semn bun.

Înseamnă că se deşteaptă.

Viteza luminii, oricât de mare este, va fi mereu egală cu cea a întunericului. 18

Să respectăm planeta.

Este groapa noastră comună.

19

Am avut un şef atât de capabil, încât lua singur decizii colective.

20

O, dacă am putea închiria timp excedentar, de la cei plictisiţi de viaţă!

21

Paradox. Omenirea creşte, Omenia scade.

Este un om de aur.

Strălucitor, dar moale.

22

26

Trataţi cu îngăduinţă această prostie.

A fost comisă în numele unui ideal înalt.

Vechile biserici, îngropate pe jumătate în pământ.

Solul se înalţă mai repede decât credinţa.

23

27

Pentru poetul Ovidius, vechii romani n-au găsit pedeapsă mai aspră decât să-l exileze pe litoralul românesc.

Dacă vrei să pedepseşti răul, încearcă să-l vindeci. Pentru rău nu există pedeapsă mai mare decât transformarea lui în bine.

24

28

Patriotismul capătă valenţe cosmopolite. A-ţi iubi pământul înseamnă a iubi Pământul.

Când aviaţia noastră militară este la sol, siguranţa naţională e maximă.

Privesc în pământ. Resemnat, caut calea de întoarcere. 30

Dreptul de proprietate. Regele Agamemnon, scos afară din propria-i criptă, pentru a face loc turiştilor.

31

Clemenţa justiţiei înseamnă injustiţie.

32

„… din moarte pre moarte călcând, iar celor din mormânturi, viaţă dăruindu-le!” Asta da, ofertă electorală!

Lupul nu mi-a făcut nimic rău. Îl înfrunt, pentru a-mi demonstra că nu sunt berbec.

34

Nimeni nu observă că vulturul e şchiop. Piciorul bolnav se pierde sub măreţia aripilor.

35

Leónidas şi-a îmbrăcat soldaţii în haine roşii, să nu li se vadă sângele şiroind pe trupuri. Ascunde-ţi rănile, pentru că ele dau speranţă duşmanului.

36

Unde şi-ar putea depozita muritorii cel mai bine iluziile? Evident, în cer, adică în cea mai încăpătoare iluzie.

Alfabetizând prostul, îi asiguraţi acces neîngrădit la cărţile proaste.

Citind, el îşi va lărgi uimitor ignoranţa. 38

Iuda, pe lângă cei treizeci de arginţi, a primit şi un loc bun pe o listă electorală.

39

Diamantul, în conversaţie cu oţelul.

Ce replici dure şi scânteietoare!

40

Ieri nu este decât un mâine despuiat de mister şi speranţă, terfelit de istorie.

Samson a omorât o mie de oameni cu o falcă de măgar. Vă imaginaţi ce bravură tăcea cu un focos nuclear?

42

La câte utopii propovăduia Iisus, pare ciudat că dintre toţi apostolii, doar Iuda a cedat nervos.

43

Goliciunea spirituală este zgomotoasă.

Toba vuieşte pentru că e goală.

44

Elitele vor fi mereu în minoritate. Opţiunea politică a unei naţiuni este voinţa mediocrităţii majoritare.

Numai pentru laşi, tăcerea e de aur.

46

Viaţa reală ne pare vitregă pentru că o raportăm la confortul utopic al Raiului – lume fără griji, în care virtuţile se împletesc armonios într-o vicioasă inactivitate.

47

De regulă, peste democraţiile infantile, pe lângă plaga sărăciei şi corupţiei, mai vine şi ciuma naţionalismului.

48

Memorarea lucrurilor inutile cere un efort enorm, care le face de neuitat.

Tot ce e în exces sporeşte sărăcia.

50

În Paradis, dracii intră cu paşaport diplomatic.

51

Ce trăiri? Care sentimente?

În inimă nu poţi păstra nimic.

Acolo totul curge.

În creier se acumulează

Iubirea şi ura, teama şi curajul, viciul şi virtutea.

Creierul este sediul central al contradicţiilor noastre.

52

Doamne, noi cei de jos trebuie să fim cât mai numeroşi pentru a

da strălucire unicităţii Tale.

53

Artiştii adevăraţi sunt fiinţe care cresc şi după moarte.

54

Acest poet, diform şi obez, pretinde aripi. Vă puteţi imagina atâta osânză zburătoare?

55

Nu te pierde în detalii capilare. Important este pulsul la răscrucea arterelor vitale. Marile idei se găsesc la confluenţa marilor curente.

56

Cum puteţi scrie aşa ceva în ziare? Vă daţi seama cât este de periculos? Dacă citeşte cineva?

57

Înţeleptule, fii modest. Mintea ascuţită e precum sabia. Fără teacă, răneşte, ucide.

58

Politica încinge iar planeta.

Noroc că vine o nouă eră glaciară.

59

Să fii munte, adică mai mare peste adânci prăpăstii.

60

În ceea ce scriu, adesea mă contrazic. Dar, trebuie să recunoaşteţi, o fac cu destulă convingere.

Alături de Homer şi Vergiliu, câţiva barbari iluştri: Shakespeare, Pascal, Goethe, Tolstoi, Eminescu.

62

Templul hoţilor, profanat din când în când de justiţie.

63

Înţeleptul este ezitant, se hotărăşte greu.

La fiecare problemă el vede o mulţime de soluţii.

64

Strigă în deşert! Acolo nimeni nu te contrazice.

Crucificarea este dureroasă. Dar are audienţă maximă la public.

66

Preistorie.

O istorie cu mai puţine date şi mai puţin sânge.

67

Tupeul solemn cu care adevărul calcă în picioare altarul minciunii.

68

Un zeu al zeilor. O formă supremă de blazare.

Suficienţa bătrâneţii. Prin ochelari lumea mi se pare mai aşezată.

70

Mi-e dor de un duşman adevărat.

Mă sufocă devotamentul falşilor prieteni.

71

Moartea trezeşte emoţii adevărate doar în rândul moştenitorilor.

72

Curentul iconoclast a fost provocat, în mare parte, de stângăcia pictorilor de epocă.

Viaţa este o ardere. Tot ce e viu, consumă. Voracitatea este condiţia lumii vii.

74

Întinde mâna celui căzut numai dacă ai forţa să-l ridici.

75

Majoritatea rugăciunilor tratează cerul ca pe o instituţie prestatoare de servicii. 76

Nu pledez pentru nemurire, ci pentru moarte facultativă.

Ce sunt eu?

Noapte în descreştere.

Beznă sclipitoare.

78

Prioritate.

Am frânat brusc, în plin trafic, pentru că tocmai traversa strada un fluture.

79

Omul obscur este imposibil de eclipsat.

80

Aerul occidental a năvălit în Est, ca un uragan, sub privirile neputincioase ale vameşilor.

A muri într-o asemenea situaţie critică înseamnă a dovedi un tupeu monumental, alături de o crasă lipsă de răspundere.

82

Deviza mea? Singur, cât mai aproape de oameni.

83

Când i-am spus adevărul crud, s-a supărat. Ca să-l liniştesc, a trebuit să-i administrez trei minciuni sforăitoare.

84

Nu se poate trăi decât prost, acolo unde prostia conduce.

Îmi ridic duşmanii în slăvi. Îi aşez mai presus de mine, cât mai aproape de fulgerele cerului.

86

Piedestalul consacrării. Acolo eşti cel mai vizibil, cel mai expus, cel mai admirat şi cel mai vulnerabil.

87

A zbura deasupra altora.

Un mod elevat de a-i călca în picioare.

88

Nu căutaţi divinitatea în pietre şi ziduri.

Divin este tot ce e viu, iar omul inteligent este divinitatea supremă.

Fanatismul religios vine din obscurantism, nu din credinţă.

Pământul îşi urmează conştiincios mişcarea de rotaţie, dar o parte a lui rămâne mereu în întuneric. 90

A te crede centrul Universului înseamnă a-ţi trăda micimea punctiformă.

91

„Drept vorbind", „sincer vorbind" sunt expresii uzuale ale limbii noastre. Românii simt nevoia să te avertizeze, atunci când vorbesc sincer şi drept.

92

Dorim să fim sclipitori, strălucitori, scânteietori – mărunţi făcători de lumină, plagiatori umili ai Soarelui.

35

Nici Codul Penal nu este imparţial.

Îi părtineşte pe cei drepţi.

94

În viziunea unor contemporani, fiecare secol a fost decadent. Aşa a progresat Omenirea, urcând din decadentă în decadentă.

95

Mă însingurez. Nu fug de viaţă, ci de formele ei superficiale.

96

Precum râul.

Mereu altul şi mereu acelaşi.

Ne străduim să ne poleim defectele cu aurul calităţilor noastre.

98

Viaţa înseamnă materie avidă de materie. Viaţa înseamnă materie flămândă.

99

Nu viaţă veşnică visez, ci cuget veşnic.

100

Când forţe oarbe te-mping din spate, singura scăpare este mersul triumfal înainte.

Umiliţi şi derutaţi, precum câini lui Acteon, care, după ce-şi devoraseră stăpânul, îl căutau urlând jalnic prin toată pădurea. 102

Înaripează-ne, Doamne! Pământul e plin de frumuseţe. Nimic nu poate fi călcat.

103

Furtuna smulge copacii mari şi rigizi, care nu mai ştiu să se aplece.

104

Un strop de nectar. Ce uşor poate fi coruptă harnica albină!

Căutaţi!

Nu veţi găsi nimic fals în mine, cu excepţia modestiei.

106

Dacă Dumnezeu este o plăsmuire, de ce vreţi să-l înlocuiţi cu propria sa negaţie, deci cu o altă plăsmuire?

107

Deschideţi larg porţile închisorilor!

Nu vedeţi câtă lume vrea să intre?

108

Plăcerea, veşnic la-ndemână, începe să displacă.

Cum să nu crezi în vorbe aşa măgulitoare?

110

Indiscreţia face multe victime. Limba rămâne, totuşi, organ vital.

111

Pesimismul înfloreşte pe ruinele unor certitudini decăzute.

112

Continuitate, înainte de a ne stinge ştim să ne trecem sângele în inimi tinere.

A trăi înalt înseamnă a te plasa pe palierul rece al singurătăţii.

114

Cum ar fi arătat credinţa noastră astăzi, dacă Iisus ar fi primit coroană de aur, nu de spini?

Dacă ar fi fost ridicat pe tron, şi nu pe cruce?

115

Cel modest mângâie lira, nu suflă-n trâmbiţă.

116

Ah, Caron, ce ticălos meschin!

Un obol, ca să plimbi o umbră cu barca?

În patrimoniul universal, comorile spirituale se contopesc armonios, alcătuind un tezaur omogen.

E greu şi inutil să identifici Nilul, Dunărea sau Amazonul în apele străvezii ale Oceanului.

118

Reumatismul, mai mult decât conştiinţa, ne împiedică să îngenunchem.

119

Cei vechi credeau că respiraţia e cheia existenţei.

Chiar Schopenhauer susţine că plămânii sunt foalele conştiinţei.

120

Fără sacrificiul Fiului, Tatăl n-ar fi devenit Dumnezeu planetar.

Ce-am căutat în politică? Nu există mediu mai propice pentru a studia mizeria umană.

122

Unghiile paşnice ale omului, prelungite de civilizaţie cu înspăimântătoare gheare atomice.

123

Domesticit cu biciul religiei, strâns bine în hamul educaţiei, omul simte, uneori irezistibil, chemarea pădurii.

124

Au dreptate proverbele. Într-un fel, înţelepciunea tulbură mintea, generând vârtejul marilor aspiraţii.

Inima mea are palpitaţii.

Înainte de a se stinge, lumânarea pâlpâie.

126

Femeia e precum vinul. Cât timp e dulce, nu te-ameţeşte.

127

La o înmormântare, florile şi lacrimile îndulcesc esenţa crudă a procesiunii: îndepărtarea cadavrului.

128

Inteligenţa este judeţ obscur în imperiul strălucitor şi

omnipotent al prostiei.

Dragostea dintre noi este atât de mare, încât ne desparte.

130

Parveniţii şi impozantele lor cavouri.

Doar putregaiul moral are bani pentru îmbălsămare.

131

Asemenea marilor adevăruri, marile prostii pot lua forme concise, memorabile, aforistice.

132

Au apărut telefoane mobile inteligente. Unele mai inteligente decât posesorii lor.

Paşnic şi dezarmat, ca o viperă care tocmai muşcase.

134

Anul 2001 a marcat două milenii de creştinism.

La acest jubileu, măcar demonstrativ, câţiva creştini s-ar fi cuvenit să învie.

135

De regulă, duhurile bântuie noaptea, când vizibilitatea e minimă, iar frica şi imaginaţia, maxime.

136

În legendele folclorice ale românilor, nu există noblеţe mai mare decât să furi banii bogatului şi să-i împărţi, la cârciumă, celor săraci.

Din sufletele oamenilor buni, cei răi îşi împletesc covoare. 138

Respectaţi viermii. Ne sunt superiori în lanţul trofic.

139

Trinitatea lui? Prunul, viţa şi hameiul.

140

Doamne, ai fost atât de generos! Benzina ţâşneşte din adâncurile bogate ale patriei noastre. E suficient să înţepi o conductă.

141

Dacă Lumea de Apoi ar fi o certitudine, am agoniza cu entuziasm, am muri cu mai multă tragere de inimă.

142

Cocoşul s-a opintit de trei ori în noapte pentru a statornici credinţa lui Petru.

143

Metamorfoză. Sunt larva propriului meu cadavru.

144

Eradicând banalul, banalizăm sublimul.

145

Nu-ţi forţa limitele.

În loc să impresioneze, galopul măgarului stârneşte râsul.

146

Să stai o veşnicie în Rai, printre habotnici. Iată ceva mai înspăimântător decât flăcările Iadului.

147

De ce îmi public intimităţile? Am mare încredere în discreţia cititorilor.

148

Pamflete anonime. Cântece de vitejie, scrise pe piele de iepure.

149

La o eclipsă de soare urmăresc atent reacţia animalelor, panica lor sinceră, – în contrast cu agitaţia comercială a oamenilor, plictisiţi de o nouă minune previzibilă.

150

În finalul operei „Facerea Lumii" trebuia creat neapărat Omul, pentru că cineva trebuia să aplaude.

151

Nebunul care îşi recunoaşte boala este pe jumătate vindecat.

152

Cărţi, partituri, tablouri. Spiritele se mumifică mai uşor decât corpurile.

Clemenţă.

Fii tolerant cu intoleranţa altora!

154

În ură sau în dragoste, unii oameni sunt la fel de lacomi şi de nechibzuiţi.

155

După ce-am văzut inimi transplantate şi oameni hoinărind pe Lună – schilodul care îşi ia patul şi umblă pare un miracol banal.

156

Reforma a atins Codul rutier. S-au introdus semne de circulaţie pentru traficul de influenţă.

Mai nesuferiţi decât bigoţii sunt doar ateii.

158

Graţie presei cotidiene, numele meu circulă regulat prin toată reţeaua de canalizare.

159

Cronos a tăiat cu secera testiculele tatălui său Uranos, care era personificarea cerului.

Cred că a procedat corect.

Vă puteţi imagina un cer cu testicule?

160

Politica nu poate opera adânc în conştiinţa unei naţiuni, tară anestezia minciunii.

Nu poate fi Nemurire acolo unde există Naştere.

162

Omul este un produs dumnezeiesc, dar perisabil.

163

Steagul e frumos, dar stegarii au mâinile murdare.

164 Da, sunt împrăştiat. De necuprins.

Când subalternii îţi aduc ofrande simţi că devii un zeu.

166

Apleacă-te în faţa neghiobului, înţeleptule!

Lasă-l să se creadă mai mare. 167

Parvenirea. Măreţia josniciei.

168

Această experienţă m-a îmbătrânit cu un an. Sunt cu un an mai înţelept, cu un an mai aproape de moarte.

Minte aşa frumos, încât îmi vine să tot ascult.

170

Dincolo de pragul intimităţii, sinceritatea creează monstruoase tablouri. 171

Eroarea este un păcat laic. 172

Dictaturile construiesc.

Crede cineva că piramida lui Keops s-ar fi putut zidi prin muncă voluntară?

Era atât de dur, încât nu se putea şlefui decât singur, asemenea diamantelor.

174

Ca orice om cinstit, e vulnerabil, bântuit de himera dreptăţii. 175

Călăul rămâne un criminal ridicat de justiţie la rang de funcţionar public.

176

Porumbeii.

Ce păsări echilibrate! Credeţi că e uşor să faci dragoste pe un cablu telefonic?

Marea Moartă. Un peisaj fantastic, în măsură să găzduiască orice fantezie. 178

Respectă-i pe cei învinşi! Gloria ta, învingătorule, n-ar fi posibilă iară eşecul şi umilinţa lor.

179

Elitismul acestor gunoieri, prea erudiţi pentru a mai vrea să mături. 180

Strigă în deşert. Acolo este majoritar nisipul.

181

Închid ochii.

Vreau să văd în profunzime.

182

Priveşte cerul nopţii prin flacăra palidă a unei lumânări banale. Te va împiedica să vezi marile stele.

Iată un vers bovin: „mugetul omului este cugetul”.

183

Anarhie.

Acolo unde nu guvernează nimeni, cu siguranţă guvernează diavolul.

184

Scânteile nu luminează. Fac să se nască speranţa de lumină.

187

Darul vorbirii este nimic, în comparaţie cu arta tăcerii.

188

Dumnezeu a făcut ca drumul spre viaţă să pornească de la răscrucea unor căi urinare.

189

Legenda lui Andri Popa arată ce important este să-ţi urmezi, fie şi mai târziu, vocaţia.

Din popă mediocru, – tâlhar de geniu.

190 Ouă.

Din iubirea nevinovată a unor păsări noi facem omletă.

191

Revoluţia este un sângeros referendum. Ea poate preface imperiile în monarhii şi monarhiile-n republici, într-atât de constructivă este forţa ei de distrugere.

192

Lucifer. Un fel de patriarh, de papă al dracilor.

193

Un creştin adevărat nu poate fi antisemit. O lume fară evrei ar fi o lume fără Biblie.

Omenirea e precum iarba. După ce trece coasa războiului, creşte mai înaltă, mai înţeleaptă, mai deasă.

194

Din cazanul bugetului de stat luăm cu polonicul şi punem înapoi cu linguriţa.

195

Amintirile mele?

Oaze de nisip, pierdute în stepa memoriei.

196

Deşi trebuia să fie pură, lumea postdiluviană a debutat prin trădare. Corbul slobozit de Noe nu s-a mai întors.

197

201

Biblia: „Doamne, călăuzeşte-mă pe calea plăcută Ţie!" Coranul: „Ocârmuieşte-mă, Doamne, pe drumul cel drept!". Omului îi place să fie teleghidat, indiferent de religie.

198

Amăgirea Vieţii de Apoi ne împiedică să trăim plenar adevărata viaţă. 199

E greu de atins limanul credibilităţii, cu minciuna în barcă.

200

Într-o bibliotecă, numai un prost se poate plânge de singurătate.

Am scris câteva pagini sincere. Restul este literaturizare. Sunt epigonul meu, nimic mai mult.

202

Aţi văzut vreo poartă pe care să scrie: „Atenţie, câine bun!"?

203

În viaţă e ca la fotograf.

Dacă vrei să ai imagine strălucitoare trebuie să treci prin camere obscure.

204

Ţi-ai jucat rolul vieţii. Cortina a căzut.

De ce crezi că divinitatea (spectator atent) ar trebui să ceară bis?

205

209

Norocul se arată numai acelora care au înţelepciunea să-l caute acolo unde trebuie.

206

Teama de a ne expune spatele vulnerabil ne dă curaj.

Uneori vitejia se naşte din frica de a fugi.

207

Cu sabia nu poţi să-nchizi o rană. 208

Foamea întreţine setea de viaţă.

Nu fi vulgar, chiar dacă te adresezi marelui vulg.

210

De ce nu ţine jurnal? Zilnic comite fapte care nu pot fi scrise.

211

Un profesor de minerit seamănă tot mai mult cu unul de latină.

Amândoi predau limbi moarte.

212

Poeţii adevăraţi arată că veşnicia se poate împleti din flori efemere.

213

217

În mii de forme ne imaginăm Viaţa de Apoi.

Atât de incredibil este fiorul Nefiinţei.

214

Întinde mâna învinsului tău. Ajută-l să se ridice.

Vei trăi bucuria să-l mai învingi o dată. 215

Nici setea de veşnicie a omenirii nu e veşnică.

Ea va muri odată cu omenirea.

216

În cimitir era dezordine. Adevărul e că de îndată ce mor oamenii se dezobişnuiesc să mai mături.

Dintre toate artele, literatura rezistă cel mai bine timpului. Basoreliefurile lui Homer s-au păstrat impecabil pentru că el a sculptat direct în memoria umană.

218

Dacă moartea este somn, Doamne, lasă-ne măcar puterea de a visa. 219

Cel ce crede numai în lucruri posibile nu mai e poet, ci contabil.

220

Există gânditori atât de profunzi, încât ecoul lor nu răzbate niciodată la suprafaţă.

Ideea de absolut, asociată pustiului, adică goliciunii primordiale.

222

Într-o lume a toleranţei, erezia îşi pierde forţa de persuasiune. 223

Drama începe atunci când cei goi spiritual încearcă să se exteriorizeze artistic.

224

Natura trebuia să-l doteze pe invidios cu guşă de pelican, să-şi poarte mai uşor veninul.

Captivitatea degradează simţul libertăţii. Unele păsări nu mai pot fi scoase din colivii decât cu ordin de evacuare.

226

Într-o zi omul va conştientiza că patria sa este sistemul solar, iar Dumnezeu este consăteanul său.

227

Nu dau soluţii. Pun doar neliniştea în ecuaţii.

228

Lumina îl răneşte pe cel trăit în întuneric.

229

233

Eşti ca ecoul, doamnă.

Te-ntorci mereu, dar tot mai slabă ţi-e chemarea.

230

Cugetă cârciumarul: „Sunt ucenicul lui Iisus. El a prefăcut apa în vin, eu, vinul în apă!”

231

Pentru artist, mai înspăimântătoare decât moartea este uitarea.

232

Ca rândunica.

Să zbor la nesfârşit, către o nesfârşită primăvară.

Consecvenţă divină. Nici când şi-a văzut Fiul agonizând pe cruce, Tatăl nu a abolit suferinţa.

234

Pe unii doar şţreangul îi face verticali.

235

Liber mă simt, închis în lumea mea.

236

Va fi cutremur când se vor pune în mişcare toate ideile lui fixe.

237

Îndărătnicie istorică.

Trei războaie şi trei secole de explicaţii le-au trebuit romanilor pentru a face, din daci, români.

238

Nu semănăm. Avem virtuţi şi vicii diferite.

239

Revarsă-te! Risipeşte-te, rară a te dilua!

240

Îmi iau trei zile de concediu, mă-nchid în casă şi scriu o dramă a însingurării.

241

Lăsaţi-o să-şi arhiveze sentimentele.

242

Omul are anatomie de muritor. Cum să aşezi pe umerii săi slabi povara veşniciei?

243 Urc.

Vreau să mă ridic mai presus de mine însumi.

244

Religiile dezbină oamenii.

Aceasta nu înseamnă că ateismul îi uneşte.

Sunt prea multe forme de necredinţă.

Preotul:

„Fiule, e păcat să fii atât de virtuos!" 246

Prin aforisme îmi propag neputinţa tot mai departe, tot mai sonor.

247

Autenticitate. Să fii tu însuţi, fără efort.

248 Voinţa este precum râul. Stăvileşte-i calea, dacă vrei să crească.

Mă simt ca soldatul Philippide în faţa liniei de sosire. Gloria e la doi paşi, moartea, – la unul singur.

250

Heliotropism să fie acest refuz al luminii? Pentru a fi cu faţa spre bani, ei stau cu spatele la Soare.

251

Odată cu lacrimile eliminăm excesul de săruri din organism. Aşadar, niciodată nu plângem tară rost. 252

Operă aforistică.

Imensitate zidită din nimicuri.

Urcă necontenit!

Pentru a fi cuprinsă, lumea trebuie privită cât mai de sus.

254

Fii sincer! Recunoaşte că nu exişti.

255

Dacă s-ar preface corupţia în vioară, dumnealui ar cânta mai frumos decât Paganini.

256

Văzut din spate, orice răsărit e un apus.

Fiscalitate şi estetică. Nimic nu e cu adevărat impozant, dacă nu este impozabil. 258

Pomeni, parastase. Nu poţi putrezi altfel decât o cer canoanele.

259

E păcat să-ţi strici dantura, scrâşnind a răzbunare.

260

De câte ori vede un tren, câinele impiegatului dă din coadă.

Toţi credincioşii vor primi, la preţ promoţional, bilete de intrare în ceruri, la carnavalul sfârşitului de lume.

262

Nu poţi scoate vulgaritatea din artă, atacând cu eseuri vulgare.

263

Misterioasă beznă. Noaptea, cu cât e mai întunecată, cu atât mai profund ne pare cerul.

264

Suntem nemărginiţi. Dar nemărginirile noastre nu coincid.

Drămuieşte-ţi apa când te afunzi în pustiu.

Cântăreşte-ţi mintea când porneşti în aventura vieţii.

266

Cele mai stupide aforisme încep cu un superlativ absolut.

267

Incompatibilitate.

Asemenea sferelor, oricât vom creşte, ne putem atinge doar punctiform.

268

Cine înţelege măreţia naşterii, acceptă necesitatea morţii.

Bulgarii sunt simpatici şi ospitalieri. Îi studiez din profil.

Unde o fi văzut Eminescu ceafa lor groasă? 270

Asemenea melcului, mă concentrez asupra propriei cochilii.

Din fiinţa mea, doar ea va supravieţui.

271

Nu se teme de timp. E prea putred pentru a mai putea să putrezească. 272

Omogenizarea societăţii.

Niciun colţ de stradă tară cerşetor, nicio parcare iară câinele ei

vagabond.

Idealist incurabil.

Iisus, ca rege al iudeilor, ar fi guvernat mai prost decât Irod.

274

Sub zborul triumfal al vulturului descoperi stârvul.

275 Poezie înseamnă sensibilitate şi inteligenţă.

Cine dispreţuieşte poezia este deficitar la ambele capitole.

276

Răspundere colectivă.

Atâta lume bună a nimicit potopul, pentru a pedepsi câţiva borfaşi.

Judecătorii, oricât le-ai explica, nu te cred mort până nu le arăţi cadavrul.

278

Natura a tăcut fructele dulci.

Dar sâmburii – ştafeta vieţii – sunt amari, pentru a fi scuipaţi în noroiul fertil al altui început.

279

Să faci prea mult rău duşmanului şi prea puţin bine prietenului.

Iată două ipostaze la fel de periculoase.

280

De vrei să te urmeze mulţimea, promite-i tot ce ştii că ea aşteaptă.

Invidie şi speranţă. Nu ajungi departe cu aceste mici rozătoare în colivia inimii.

282

Numărul de telefon al Providenţei, ar trebui inclus în Pagini Naţionale, alături de cel al poliţiei şi al pompierilor.

283

Doamne, ajută-mă să supravieţuiesc loviturii primite în obrazul drept, pentru a-i putea oferi aproapelui obrazul stâng.

284 Iisus a luat asupra sa păcatele alegătorilor. Aşa se explică triumful său electoral.

Folclor.

Ciobani înţelepţi, oi docte.

286

Informatica nu are limite.

Iată un calculator capabil să scrie cărţi, iată un altul, dispus să le citească.

287

Nu fi superficial. Scufundă-te, dacă vrei să cunoşti adâncul.

Darul de a pluti revine numai lucrurilor uşoare.

288

Inactivitatea ne fereşte de păcat.

Dar lenea este păcatul suprem.

Ce culori splendide au ciupercile otrăvitoare!

Ce pitorească invitaţie la moarte!

290

Cine sunt eu? Tatăl meu, ediţia două, revăzută şi adăugită. 291

Cu preţul a trei păcate am comis zece binefaceri. În confruntarea cu viciul, virtutea conduce detaşat.

292

Shakespeare a dat numele „The Globe".

micului său teatru acoperit cu stuf.

Era conştient de dimensiunea sa planetară.

Arderea este preţul luminii.

Pentru ca organicul să răzbată prin noaptea neputinţei sale, ceva organic trebuie să ardă.

294

Ar fi trecut prin viaţă total neobservat dacă n-ar fi lăsat în urmă atâtea facturi neachitate.

295

Răzvrătirea urâţeşte. Înainte de a se răscula împotriva lui Dumnezeu, din toată masa îngerilor, Satana era cel mai fotogenic.

296

De moarte, cel mai mult se tem visătorii.

Nu putem visa decât în categorii eterne.

Ce coşmar!

Să ai vocaţie de eliberator într-o ţară deja liberă.

298

O aberaţie cu tradiţie multimilenară devine mai strălucitoare, mai rezistentă ca diamantul.

299

Aceste aforisme sunt deşeuri sclipitoare, resturi de materiale rămase pe şantierele unor mari şi nereuşite poeme.

300

Pe luptătorul înnăscut numai pacea îl sperie.

301

Poftele spiritelor înalte se cheamă aspiraţii.

302

304

Mă destram în gânduri policrome.

Asemenea toamnei, îmi îmbrac moartea în culori vii.

După frigul îndurat în comunism, pe români nu-i mai sperii cu flăcările Iadului.

303

Am presărat nisip peste iarba uscată.

„Sunt scântei, nu nisip!”

le-am spus celor din jur.

Mulţimea a crezut şi iarba a început să ardă.

305

Sunt punct, dar în nimicnicia mea sunt totul.

Restul e numai imensitate.

PSALMI ŢIGĂNEŞTI

Doamne, toate s-au făurit pe nicovala voinţei Tale.

2

Idealuri noi, împletite din vechi speranţe destrămate 3

Univers nesfârşit, în palma Ta finită.
4
Tu eşti întregul, Doamne.
Eu, – fracţia Ta umilă.
Mereu de acord cu inevitabilul.
6
Din frica ce Ţi-o port izvorăşte curajul meu.
7
Oare ochiul Tău uriaş mă distinge?
8
Vezi Tu eul meu punctiform, printre sori şi planete?
Din caierul îndoielii am tors aceste fire.
10
Aceste gânduri, din care-mi fac grădină, nu cetate.
11
Călăuzit de-o stea rătăcitoare.
12
13
Simfonie a contrariilor în echilibru.
14
Hazardul ascunde reguli neştiute. 15
O neînţeleasă ordine e haosul.
16
Iluzie cosmică am fost înainte de-a fi.
Neostoitul zbucium se pierde în unda adâncilor nelinişti.
17
Întruchipez fantasme fără chip.
18
Când vântul Tău, printre ruine, trezeşte suspinând singurătăţi uitate.
19
Tu crezi că e virtute prudenta-mi desfrânare?

20
21
Ce poate fi stabil, când totul e mişcare?
22
Stăpâne, iluzii dulci se rotunjesc pe ramuri.
23
Nestăvilite patimi inundă luncile voinţei. 24
Ce poate fi statornic în cumpăna balanţei?
Şi freamătă-n tufişuri amarnice ispite.
Când cinstea, ca nisipul, sub talpă ţi se surpă.
26
Cum să te-mpotriveşti când carnea dă poruncă?
27
Cum să merg drept pe-această şerpuitoare cale?
Din prea multă cruzime răsare îndurarea.
30
Sunt cărămida zidurilor Tale, Doamne.
31
Mângâind umbre, alintând vedenii.
32
28
Un spirit neînţeles e orice fiară.
Precum strigoii sar din veac în veac, din criptă-n criptă.

Fug.
Nu pot fi vânt decât în pribegie.
34 I
Ca orice aripă, ştiu să mă sprijin doar pe aer.
35 1
Fragil, fricos, neterminat, sunt totuşi lucrarea dumnezeirii Tale.

Precum pustnicul, m
lume din dragoste de oamen
38
Neputinţa mi-e scrisă
39
Am aprins focul vieţii
meu, deci pot să plec.

36> iiogm* muurfil 1

Mă regăsesc pierzându-mă în line.

40

Să-mi îngrop uitare gheaţă.

Aleg ce este aur din vorbe de ocară.

42

Ademenit de smoala albă, înmii esmată, a Raiului.

43

Eu, cel mai înalt din lumea târâtoare.

44

Tot ce fac e cântec sau descântec.

Ca o sirenă învăţ să zac pe ape.

46

Când fluviul vieţii inundă cimitire.

47

De unde vin?

Din străfundul sfântului cuget. Din hăul divin.

48

Liber mă simt în Tine. Captivi sunt cei de-afară.

Doamne, umbra cerească nu poate fi a Ta. Nimic nu Te întrece-n strălucire.

50

Dispare îndoiala sub zarul Tău cu feţe mereu câştigătoare.

51

Înţelept este cel ce vede prin bezna neştiinţei.

52

Unde să fug? Mă hăituieşte propria mea vârstă

54

Sunt om.

Deci râd şi plâng cu-acelaşi fel de lacrimi.

55

Între marginile mele, lumea mea fără de margini.

56

Dulce s-a făcut fierea în fagurii răbdării.

Cum să cad, Doamne, când de sus până jos sunt numai aripă?

Candelă în care pâlpâie un bob de întuneric.

58

Doamne, nimeni nu se apropie, M-ai pus la adăpost sub pavăza furtunii.

59

Eliberat mă simt.

Azi gândul meu de taină e-n mintea tuturor.

60

M-ai îmbrăcat în cămaşa celui gol.

În faţa Ta trebuie să îngenunchez, de parcă n-aş fi suficient de mic.

62

De câte ori mă plec în faţa Ta, mă clatin.

63

Totul se roteşte în jurul Tău. Iar Tu, încremenit în vicioasa-ţi nemişcare, eşti Axa Lumii.

64

Nu – mi ceri să te iubesc, ci să te laud.

Mergând spre Soare îmi păstrez trecutul în propria-mi umbră.

66

Ca un demon al binelui.

67

Din petalele-mi căzute, alte flori încep să crească.

68

Cu ochi de furnică privesc obeliscul înalt al firului de iarbă.

Calc în picioare primejdia, călare pe calul cel orb. 70

Nu trezii morţii.

Doamne!

Nu le-ntrerupe visul veşniciei.

71

Bufniţa este memoria nopţii. 72

Fără păcat sunt cei fără dorinţe.

Că orice râpă poate fi un ţărm, şi orice ţărm un început de mare.

74

Doamne, strângi bani de elixir vânzând otravă?

75

Puroiul urât mirositor vesteşte vindecarea.

76

Ce strâmbă e înţelepciunea, răsfrântă în oglinzile plăcerii! 78

Tu calci pe intangibil cu cizma Ta divină.

79

Slobozi din arc lungi ace de ceasornic.

80

Parfum se cheamă duhoarea acceptată de cei mulţi.

Când depărtarea preface imense lumi cereşti în puncte tremurânde.

Tu ştii să umpli cu amăgiri pustiul.

82

Eşti generos cu cei care-ţi fac daruri.

83

Sufletul Tău, împreunat cu vântul, sporeşte furtuna.

84

Crângul va supravieţui.

Nu pădurea, cu drepţii ei copaci.

86

Un mic apocalips.

Că moartea mea e moartea lumii mele.

87

Gândul viclean străpunge orice scut.

88

Bunăvoinţa Ta ucide diluvian în marea-i revărsare.

Nebunia beţiei, ascunsă bine în zahărul din struguri.
Albastru şi înstelat Ţi-e cortul, Doamne.
90
Când vrei să-mparţi ce e de neîmpărţit.
91
Nimicnicia, ascunsă sub lacăte de aur. 92
Ce-i viitorul?
Oameni inexistenţi, înghesuiţi în case nezidite.
94
Doamne, doar Tu poţi cere iernii să dea muguri.
95
Tu convingi munţii, Tu seduci marea.
96
Nu sta pe gânduri. Din cugetul adânc se iscă îndoiala.
Ţi-ai ales
9
nemărginirea drept măsură.
Cad lacrimi din ochii răniţi de-atâta frumuseţe.
98
La ceasul când neliniştea devine spaimă.
99
Efals tot ce fără voia Ta se naşte.
100
Şi cele sfinte pier. Frumosul e divin, dar efemer.
Auzi cum curge viaţa, ca un suspin, din sicriul viorii?
102
Îngerii Tăi, prea albi, nu pot distinge-n noapte faţa mea de întuneric.
103
Din lutul cimitirului, eu cărămizi frământ, eternizând strămoşii în miezul lor fierbinte.
104

Iartă-mă, Doamne! Sunt mortul Tău care încă mai cântă.

Mereu supus, ador până şi sfânta Ta ţicneală. 106

Când vânturi rotitoare mă-nalţă ca pe-o frunză.

107

Dar cerul mă respinge, lăsându-mă să cad.

108

Doamne, deasupra Ta nici ura nu răzbate.

110

Agonia operei divine, priveşte-o, Doamne, din înaltul singurătăţii Tale.

111

Ai stârpit răul, dar răutatea ai lăsat-o pe mâna celor buni 112

Acolo unde visul păcii îşi sapă ultima tranşee.

Prefaci splendoarea lumii în ţărână şi moaşte faci din hoitul unui sfânt.

De ce Te-ascunzi în slavă.

Tu, cel de pretutindeni? 114

Din fuga Ta se naşte necredinţa.

115

De vrei să mă uimeşti, fa altceva decât să mergi pe ape. 116

Sunt îndrăzneţ. Mi-e frică să ezit.

Din inimi împietrite, biserici trainice îţi voi zidi.

118

Altarul veşniciei, ridicat din vise muritoare. 119

Căldări cereşti voi fauri din arama poruncilor Tale. 120

Nu voi tăia copac lovit de trăsnet. Pedeapsa cerului n-am voie s-o sporesc.

121

125

Mă ascund, ca un milog, sub scutul unei plăgi.

122

Doamne, pentru acest picior de plai, am evadat din Rai.

123

Ademenit de parfumul discret din flori de buruiană.

124

Am văzut cum din nimic se-nalţă piramide.

Cu-aceste aripi am deprins voluptatea căderii.

126 Sunt dincolo de nicăieri. 127

Ajută-mă să cad în lumea Ta înaltă. 128

Tu eşti deopotrivă întregul şi tată al întregului.

Valeriu Butulescu s-a născut la 9 februarie 1953 în satul Preajba, judeţul Gorj, din părinţii Ana şi Luca, *„simpli ţărani cu nume de sfinţi”*. A absolvit Liceul de cultură generală din Petroşani. În 1973 îşi începe studiile universitare în Polonia, la Universitatea din Łódź, apoi la Academia din Cracovia. În 1979 se întoarce în ţară. Lucrează ca inginer, apoi ca translator şi bibliotecar, la Petroşani.

În 1990 este ales deputat în Parlament, secretar al Comisiei parlamentare pentru minerit şi vicepreşedinte al Comisiei parlamentare pentru cultură, arte şi mijloace de informare în masă. Din 1992 şi până în prezent este consilier în cadrul Companiei Naţionale a Huilei din Petroşani. Este doctor în ştiinţe inginereşti.

A fost ales consilier municipal în 1992, consilier judeţean în 1996 (preşedinte al Comisiei de relaţii externe), consilier judeţean în 2000 (preşedinte al Comisiei pentru cultură).

Debutează literar în 1971, cu poezie şi aforisme, în revista *Mărturisiri literare*, sub îndrumarea profesorului Nicolae Cherciu. Debutul său editorial a avut loc în 1985 la editura *Litera*, cu volumul de aforisme *Oaze de nisip* (reluat un an mai târziu de editura *Cartea Românească*). Debut dramaturgie: comedia *Hoţul cinstit*, 1993, pe scena Teatrului Dramatic „I.D. Sârbu” din Petroşani.

A publicat douăzeci de volume de poezie: catru, traduceri şi eseuri. De un succes aparte se ducură cele aproximativ două mii de aforisme ale sale, care au văzut lumina tiparului în nouăsprezece [îmbi.

A primit mai multe premii, dintre care amintim: *Premiul pentru libertatea spiritului creitor* (1991), acordat de Fundaţia Culturală „I.D. Sârbu”, *Premiul de excelenţă în cultură* (2000), atribuit de Fundaţia

„România – generaţia armatoare”. A mai primit *Premiul „Omnia”*, icordat de Primăria din Petroşani şi *Premiul „Bene nerenti”*, decernat de Consiliul Judeţean, ambele Pentru merite deosebite în plan cultural.

APRECIERI CRITICE

„Capodopere miniaturale – triumf al inteligenţei şi sensibilităţii”.

Valeriu Butulescu este un scriitor talentat şi profund, care transformă aforismul într-un mijloc de exprimare nerestrictiv. Reflecţia filosofică, observaţia de moralist, lirismul în toate variantele sale – de la cel vizionar la cel galant – umorul de idei îşi găsesc formulări fulgurante şi memorabile în scrierile sale. Din cuvinte extrem de puţine autorul creează instantaneu o tensiune semantică şi uneori, în aforismele cele mai inspirate, această tensiune produce un fel de scânteie electrică, triumf al inteligenţei şi sensibilităţii.

De o excepţională calitate sunt reflecţiile pe teme morale, în care Valeriu Butulescu îşi pune în valoare sarcasmul – un sarcasm princiar. În alte aforisme – cugetări propriu-zise – impresionează profunzimea gândirii şi eleganţa exprimării. Aforismele au câteodată şi un fior liric sau sunt de-a dreptul mici poeme – capodopere miniaturale.

…Până a citi ce scrie Valeriu Butulescu, nu credeam să învăţ a iubi aforismul vreodată.

ALEX. ŞTEFĂNESCU – Flacăra nr. 25/ 1989 (Scântei electrice)

„Metafore scânteietoare”.

În aforismele scrise de Lec şi Butulescu predomină poezia. Metafore scânteietoare sunt încrustate în căutate imagini poetice. Poate că de aceea aceste aforisme sunt atât de diferite de altele. Aforismele lui Lec, în majoritatea lor, sunt produsul sistemului totalitar. Acelaşi sistem a generat şi aforismele lui Valeriu Butulescu. La baza lor se află ironia, grotescul, marasmul vieţii de zi cu zi.

TADEUSZ NOWAK – în postfaţa volumului SAND OASIS, S.U.A. 1989

„Spirit de observaţie – mesaj umanist”.

Valeriu Butulescu cultivă expresia concentrată, aforistică.

Întreprinderea sa este temerară, dacă ne gândim că acest gen a fost cultivat de filosofi, poeţi de seamă, învăţaţi sau de îndelung şlefuita înţelepciune populară. „Oazele sale, optând pentru o problematică majoră şi vizând moralitatea vieţii, rostul omenesc al idealurilor şi împlinirilor se caracterizează prin spirit de observaţie, inedit al pretextelor, mesaj umanist.

N. OANCEA – prefaţă la OAZE DE NISIP, Ed. Cartea Românească, 1986

„Adevăruri eterne".

Aforismele lui Valeriu Butulescu, având pregnanţa expresivă a unor inscripţii în relief, vădesc deopotrivă prospeţime şi imaginaţie, dar şi rafinament. Autorul are darul de a formula concis şi exact (cu o exactitate de geometru) intuiţii de mare fineţe. Dar dincolo de ritualul rostirii este de căutat adâncimea reflecţiei morale. Autorul este, orice s-ar zice, un moralist modern. Un moralist care nu moralizează. Nici n-ar avea cum să moralizeze. Spaţiul atât de comprimat şi exploziv al aforismului nu-i permite să dea lecţii de viaţă altora. Firește, nu este lipsit de umor sau de vervă satirică, şi nici de spirit de observaţie. Dar există la Valeriu Butulescu, pe lângă toate acestea, un patetism al implicării, cu accente de adâncă seriozitate. O melancolie irepresibilă, fără leac însufleţeşte multe dintre aforismele sale.

Sfârşitul de secol pe care-l trăim îşi pune amprenta şi pe aceste propoziţii cu aspect emblematic de adevăruri eterne. De adevăruri etern – umane. Poate de aceea ne plac atât de mult aforismele sale. Deşi numai nişte fragmente, ele conţin fărâme de eternitate.

CORNEL MORARIJ – S.L.A.S.T. nr. 45/1989

„Propoziţii de aur".

De peste treizeci de ani, de când citesc iteratură, trăiesc cu o prejudecată: că aforismul este în gen minor. Cunoaşterea dictoanelor lui Elabindranath Tagore nu m-a eliberat de vechea Drejudecată: consideram că frumuseţea lor se iatoreşte exclusiv exotismului. Şi nici reflecţiile ui E.M. Cioran nu au reabilitat pentru mine iforismul: aceste reflecţii sunt secvenţe dintr-o? ilozofie – intenţionat fragmentată, ca să nu rezească prin monumentalitate, suspiciunea omului nodern – şi

forţa lor vine tocmai din apartenenţa la în întreg. În sfârşit, descoperind aforismele cu umor, >en J. Renard, St. Lec, am crezut că ele sunt un compromis, care confirmă imposibilitatea teoretică 1 existenţei genului. Dar…

…Dar într-o bună zi am citit aforismele lui /aleriu Butulescu. Din acel moment genul mi s-a nfăţişat într-o altă lumină. Un autor de care nu mai tuzisem vreodată mi-a schimbat modul de a gândi. \şa neînsemnat cum pare – pentru că este „de-al fostru", pentru că are numele terminat în banalul ISCU, pentru că facem mereu, de sute de ani, greşeala de a ne minimaliza propriile merite – /aleriu Butulescu este un mare scriitor. Faptul că le exprimă prin mici texte nu contrazice această calitate. Aceste propoziţii risipite de el prin periodice şi broşuri sunt propoziţii de aur. Mi-am îngăduit să alcătuiesc pentru revista Vatra o antologie, cu scopul de a demonstra că avem de-a face cu o operă. O operă complexă, scrisă într-un registru stilistic întins. Lirismul elevat, viziunea sumbră, de coşmar, analiza psihologică profundă, dostoievskiană, ironia caustică, fără replică, patriotismul declarat într-o manieră bărbătească, pamfletul scris cu vervă, da, cu vervă în numai câteva cuvinte, paradoxul revelator, filosofia de bună calitate, povestea unei vieţi, un roman în zece cuvinte – iată numai o parte din faţetele acestei opere.

ALEX. ŞTEFĂNESCU – „Valeriu Butulescu sau propoziţia de aur".

Vatra nr. 9/1989

„Scânteile inteligenţei".

Valeriu Butulescu este un foarte talentat moralist, un poet care se reprimă. Îl cunosc de mult, de când l-am citit într-o carte târzie, neînstare să-i cuprindă scânteile inteligenţei şi vocaţia literară. E un om profund, cinstit, un foc mocnit care îndrăzneşte să bată într-o uşă redacţională, are psihologie de miner care întârzie prea mult la suprafaţă, e preocupat de valorile umaniste ale tuturor literaturilor. Butulescu e pretutindeni. Am crezut necesar să scriu despre el, pentru că din când în când trebuie să ne eliberăm de propria noastră obişnuinţă şi să ne mai şi bucurăm de darul dumnezeiesc pe care, iată, îl au unii din contemporanii noştri.

ADRIAN PĂUNESCU – în postfaţa volumului „Stepa memoriei”, 1992

N-am să te cânt în fel şi chip, / *Ci*, *dimpotrivă*, *eu te cert*: / *Atâtea „Oaze de nisip”* / *Şi nicio vorbă în deşert*!

MIRCEA IONESCU – QUINTUS – Discurs rostit în Parlamentul României cu ocazia reeditării volumului SAND OASIS mă. U.A., 1991

„Un tânăr hăruit şi curajos”.

…Venind dintr-o vreme de tristă amintire, în care vorbele tară rost, limbuţia osanalelor şi marea trăncăneală erau la putere, un tânăr hăruit şi curajos îndrăznea să-şi exprime ideile şi judecăţile morale în forma concisă şi atât de dificilă a prozei ultrascurte. Ba, chiar să le şi tipărească.

Iată de ce se cuvine să-l felicităm din toată inima pe autorul lor şi colegul nostru, poetul Valeriu Butulescu, să-i urăm să ajungă să fie tradus şi în română, să nu-şi părăsească preocupările. Şi cum aforismul şi epigrama sunt iudele sărace ale literaturii, îl rog să primească salutul meu de spadă:

„Inteligenţă artistică remarcabilă”.

Valeriu Butulescu este un distins autor al mai multor volume de versuri, aforisme, traduceri – volume care atestă un real talent şi o inteligenţă artistică remarcabilă.

DANIELA CRĂSNARU – Totuşi iubirea.

1991

„Cunoscător subtil al graiului nostru”.

Recomand cu bucurie pe confratele nostru Valeriu Butulescu, autor al mai multor cărţi, unele tipărite, pentru a fi primit în Uniunea Scriitorilor.

Domnia sa şi-a împlinit studiile universitare în Polonia, a tradus în această limbă, şi cele scrise

1

În română îl adeveresc înzestrat şi cunoscător subtil al graiului nostru.

Să-i dorim drum bun!

Cu iubire

IOAN ALEXANDRU – 1991 (recomandare către Uniunea Scriitorilor)

„Ceva canonic, încheiat, ca Biblia".

…Valeriu Butulescu are o rară vocaţie a aforismului, atât de irepresibilă încât nu se sfieşte să şi-o exprime într-un timp care tăgăduieşte conciziunea şi limpezimea în literatură şi atât de robustă, încât, în răspăr cu tradiţia autohtonă a speciei, ambiţionează să-şi facă opera numai din „cristale" şi „oaze de nisip". Gânditor în structuri de cuarţ, el nu îşi propune să disimuleze un filosof şi, prin geometriile încântătorii ale propoziţiei şi prin ambiguităţile cu tâlc, nu alunecă decât arareori în apele despletite ale lirismului. Valeriu Butulescu se ţine cu străşnicie de rigorile genului. Lapidaritatea obligatorie ia în paginile lui forme absolute, idealul părând a fi aforismul alcătuit din cât mai puţine cuvinte.

Puţinele vocabule pe care le selecţionează, expertul economiei de mijloace le potriveşte în aşa fel încât aforismul devine aşa cum credea Lucian Blaga că trebuie să fie, „ceva canonic, încheiat, ca

Biblia". Limpezimea, pe care genul o reclamă în complicitate cu lapidaritatea, este la Valeriu Butulescu un efect al profunzimii. Aforismul lui dă senzaţia de puţ adânc, în care oglinda apei licăreşte rece şi ameţitor.

CONSTANTIN SORESCU – prefaţă la volumul „Stepa memoriei", 1992

„Paradoxul scânteietor al aforismului".

În 1988, când Marin Sorescu – unul din marii dramaturgi ai acestui secol – l-a definit pe Valeriu Butulescu „spirit fin şi gânditor profund", practic, i-a dat bilet de intrare în teatrul românesc.

În 1994, un destin fericit a făcut ca drama de debut a lui Valeriu Butulescu, Veşnicie provizorie, să se joace pe scena Teatrului Naţional din Bucureşti, alături de piesa marelui Sorescu, Bătăi în pluş.

Valeriu Butulescu creează un teatru modern – în care discursul dramatic îşi poartă cu sine propria sa oglindă autoreferenţială. De la paradoxul scânteietor al aforismului, autorul s-a ridicat la drama

constituită paradoxal.

DUMITRU VELEA – în postfaţa volumului „Veşnicie provizorie", 1996

„Preaplin sufletesc, redus la esenţe".

Valeriu Butulescu vrea să reabiliteze aforismul pur şi simplu, să redea genului dreptul de a vorbi în numele unui autor. Majoritatea aforismelor sale sunt, de fapt, poeme într-un vers. Se nasc dintr-o tensiune lirică repede înăbuşită, dintr-un preaplin sufletesc, redus la esenţe. Această disponibilitate lirică îşi manifestă reversul în sentinţe satirice, sarcastice. În această zonă a inteligenţei şi lirismului stăpânit cu energie, Valeriu Butulescu are o eleganţă a rostirii care nu trebuie să ne scape. E, cum au spus şi alţii, un moralist. Adică un autor cu mult bun simţ, care observă lumea şi ne spune lucruri esenţiale despre ea.

CORNEL UNGUREANU – în postfaţa volumului în limba maghiară „Homokvarak", 1999

„Oglinda interioară a unui spirit fin".

Cartea lui Valeriu Butulescu este de fapt o înşiruire de texte de mare subtilitate, oglinda interioară a unui spirit fin, care nu are nimic sentenţios. Chiar şi lucrurile cele mai grave sunt tratate cu o jovialitate robustă, cu un umor imperial. Precizia exprimării şi lapidaritatea spartană a stilului său literar ridică mari probleme traducătorului. Dar o parte din aforismele sale sunt adevăruri eterne. Ele pot fi scoase din spaţiul cultural care le-a generat, pot fi răsădite în orice limbă, păstrându-şi înţelesul şi eleganţa.

IRINA SCHAPIRA, EVA MARIE SJOBECK – în postfaţa volumului „Minnenas

Stap", Suedia, 1999

„... reflectă în mod genial nesfârşirea gândirii umane".

Volumul Gedankensplitter al autorului Valeriu Butulescu reflectă în mod genial nesfârşirea gândirii umane, care poate fi profundă sau superficială, gravă sau veselă, dar şi extravagantă şi chiar absurdă. Această carte prezintă, într-o multitudine de faţete posibile, diversitatea impresionantă de idei a lui Valeriu Butulescu.

HOLM FICKEL – prefaţă la volumul Gedankensplitter, Germania,

2000

„… tălmăcitori cu tâlc ai adevărurilor etern umane”.

Drumul istoric al aforismului este lung, pornind de la anticul Hippocrates la Francis Bacon, La Rochefoucauld, Chamfort, Goethe, Nietzsche.

Karl Kraus, Karel Čapek. Din categoria unor astfel de tălmăcitori cu tâlc ai adevărurilor etern umane face parte tară nicio îndoială, şi românul Valeriu Butulescu.

JIRI NASINEC – postfaţă la volumul Pisecne oazy, Cehia, 2000

„… aproape de perfecţiune”.

Aforismele lui Valeriu Butulescu posedă o acuitate intelectuală şi profundă care le permite să scoată în evidenţă autenticitatea lor.

Fără îndoială, calitatea acestei cărţi, măiestria ei dusă aproape de perfecţiune, precum şi înalta ei valoare artistică au la bază talentul scriitorului, disponibilitatea sa de a construi fraze scurte, capabile să acopere un spectru heterogen, extrem de larg. Autorul lasă cititorului posibilităţi mari de interpretare, incită elegant imaginaţia acestuia, îl transformă în coparticipant la actul creaţiei artistice. KONSTANTIN ELENKOV – din postfaţa volumului Piascen cazis, Bulgaria 2001

„Artistul adevărat, autentic…”

Artistul adevărat, autentic, cum este Valeriu Butulescu, a cărui conştiinţă se află la răscruce de vânturi, se-ntreabă îngrijorat de situaţia Cetăţii şi a Lumii, ce-i de tăcut? Fiind român, umblat, el şi aforismele lui, în multe spaţii geografice ale pământului, s-a cantonat în două sfere ale culturii: ideile universale şi miturile autohtone.

Primele se regăsesc admirabil în piesele Veşnicie provizorie şi Logica rătăcirii. Pe ultimele le-a controlat şi prin pavăza istoriei noastre milenare, Dracula fiind o piesă de referinţă în repertoriul teatrului românesc, ori mai încoace, prin Pacea cu zmeii, iar în 2001, prin angajamentul multiplu, în planul speculaţiei filosofice, oferit de balada Miorița.

MARIAN BARBU – în prefaţa volumului

Oile domnului, 2001

„… o carte deosebită, cu accente personale neobişnuite”.

Aforismul măsoară spaţiul şi timpul, tinde spre cristalizarea unei stări de spirit, împletind pulsul inimii cu cel al raţiunii. Tonul didactic, moralizator, este insuficient. E nevoie de participarea elementului personal, saturat de culoarea emoţională corespunzătoare. Termenul de aphorismos vine din greacă şi înseamnă „delimitez", „separ", „definesc".

Se potrivesc oare aceste noţiuni cu aforistica lui Valeriu Butulescu? Da, dar numai parţial, adică acolo unde putem vorbi de ruperea realităţii în segmente. Dificultatea constă în faptul că aforistica lui Butulescu nu se poate clasifica, nu încape în sertarele teoriei literare. Nici măcar paralelismul cu marele nostru aforist Stanisław Jerzy Lec nu duce nicăieri.

În cazul lui Valeriu Butulescu avem de-a face cu un strat original, bogat în semnificaţii, care depăşeşte mult cadrul definiţiilor clasice, intrând pe terra incognita a ineditului, acolo unde mai uşor te scufunzi în nisipuri mişcătoare, decât îţi găseşti sprijin solid şi sigur. Aici intervine poezia, din care autorul ţese texte multicolore. Îi este suficientă o imagine, o metaforă, un semn poetic pentru a putea exprima ceea ce pare inimaginabil. La aceasta el adaugă cuvinte cheie, care te conduc dincolo de limitele mitului. Putem exemplifica prin cuvântul Soare, care în creaţia acestui scriitor joacă un rol determinant.

Avem în faţă o carte deosebită, cu accente personale neobişnuite care pune în discuţie probleme esenţiale pentru fiecare om, pentru fiecare civilizaţie. Întrebări precum: se unde venim şi încotro ne ducem? – au fascinat umanitatea din toate timpurile. Transpuse în aforisme, precum notele într-o partitură polifonică, întrebările se constituie într-un veritabil oratoriu prin care, regulat, un strigăt acuzator explodează în spaţiul interuman. Prea ne grăbim, prea repede vrem să ştim, avem prea multe informaţii prelucrate de alchimia calculatoarelor, dar ne înţelegem tot mai puţin pe noi înşine. Omul se crede stăpân al universului, dar de fapt este un fir de nisip „încătuşat între parantezele lui plus şi minus infinit".

Valeriu Butulescu nu vrea să ne dea lecţii, nu se consideră un supraom. Vrea numai, şi doar atât, să atragă atenţia asupra a ceea ce e

trecător: culoarea frumosului, urma misterului, resemnarea în faţa trecerii. Un astfel de rol joacă în creaţia sa mitul Soarelui. Nu din pământ ne tragem, ci din Soare, şi acolo ne vom întoarce pentru a ne transforma, nu în pământ, ci în lumină dătătoare de viaţă. Aforismele sale, saturate de poezie, se eliberează din canoanele şi schemele genului, dobândind astfel valenţe şi sensuri noi. Aşa cum dictează viaţa: din evoluţie în revoluţie şi din revoluţie în evoluţie. (…)

S-a spus multă vreme că arta aforismului este o specializate a literaturii poloneze. Faimoasele „Gânduri nepieptănate" ale lui Lec au deschis porţile Poloniei spre Occident, ducând această specie literară la apogeu. Dar aceasta este doar o iluzie pentru că, iată, putem fi în continuare luaţi prin surprindere. De data aceasta ne surprinde scriitorul român Valeriu Butulescu. Să-i primim

143

aforismele ca şi cum ar fi ale noastre, apropiindu-ne mai mult de ele. Astfel le vom iubi şi mai mult şi ne vom întoarce mereu la ele. Vă asigur că merită! MIECZYSLAW KOZLOWSKI, în prefaţa volumului Piaskowe oazy, Polonia, 2001

„… în forma concisă a maximei".

…Valeriu Butulescu şi-a identificat propriul său stil, prin care îşi formulează reflecţiile şi gândirea filosofică în forma concisă a maximei, sentinţei. Sub acelaşi numitor al aforismelor, autorul surprinde prin gândurile sale paradoxale, prin definiţii contradictorii şi aparent absurde. (…)

PEDRO JORGE VERA, în prefaţa volumului Oasis de arena, Ecuador, 2001

„Un maestru neîntrecut al aforismului".

Aforismele lui Valeriu Butulescu sunt foarte moderne. Sunt fragmente ale vremelniciei în care înfloresc florile veşniciei. Ele au atras atenţia marilor poeţi români Marin Sorescu, Nichita Stănescu, Ioan Alexandru, Geo Bogza etc.

Autorul aforismelor este un mare poet, dar este şi un mare orator. În analele Parlamentului României, discursurile sale – scăpărătoare şi încărcate de sensuri – sunt dintre cele mai frumoase.

Citindu-i aforismele, pana mea nu a rezistat să nu le traducă şi în limba ucraineană. Şi sunt convins că ucrainenii de pretutindeni le vor îndrăgi şi ele vor rămâne unele dintre nestematele sufletului lor. ŞTEFAN TCACIUC, Nas holos nr. 3/2001

„Jocul de idei".

Valeriu Butulescu a scos aforismul din sfera plictisitoare a sfaturilor doldora de înţelepciune, a pildelor şi învăţăturilor. L-a eliberat de povara calamburului, arătând că mult mai important decât jocul de cuvinte este jocul de idei. Cu măiestrie, autorul amestecă un umor fin, englezesc, bine dozat, cu elemente lirice, transformând aforismul în minipoem. De fapt, aşa cum a remarcat critica de specialitate, creaţia aforistică a lui Valeriu Butulescu este Poezie.

IOAN DUBEK, Hunedoreanul nr. 400 / 2001 (Prinţul aforismului)

„... în adâncurile spiritului uman..."

...Valeriu Butulescu a căutat cu osârdie în adâncurile spiritului uman şi a scos la lumină adevărate giuvaeruri. Cu ele, scriitorul a îmbogăţit în ultimii treizeci de ani nu doar zestrea creaţiilor româneşti, ci şi cea din multe alte ţări de pe toate continentele. Eseurile, poemele, piesele de teatru şi traducerile sale au fost întrecute în faimă şi succes de meşteşugitcic sale aforisme, traduse până acum în nu mai puţin de nouăsprezece limbi.

GEORGETA BÂRFA, Cuvântul liber nr.

3092/2002 (Ambasador cultural)

„Ce multe se pot spune cu atât de puţine cuvinte".

Valeriu Butulescu este întotdeauna îngrozitor de lucid. Cuvintele lui scrise par uneori lovituri de pumnal într-o masă sângerândă de inerţie. El caută în fiecare clipă să-şi apropie semenii, fie că aceştia sunt cititori, critici, oameni simpli, prieteni sau duşmani. Oricare dintre aceştia îi sunt apropiaţi, le dă voie să-i umble prin sânge, le păstrează un loc special în inimă şi în suflet. Pot spune, cu mâna pe inimă, că Butulescu nu urăşte şi nu invidiază pe nimeni, aceste lucruri fiindu-i total străine. În postura de creator este un amfitrion simplu, modest până dincolo de ce înseamnă acest cuvânt,

nereuşind şi neacceptând să facă vreodată paradă a reuşitelor sale.

Autorul caută mereu (şi deseori găseşte) lucruri care altora le scapă: frumosul cotidian, ineditul imprevizibil şi (de ce nu) perfecţiunea absolută. Este foarte atent cu cititorii săi pe care îi aduce la rang de confidenţi, împărtăşindu-le, prin puterea cuvintelor, partea nevăzută a spiritului său, făcându-i părtaşi la realizările şi eşecurile sale, dăruindu-le din bucuria lui, împărţindu-şi cu ei clipele de tristeţe.

Parafrazând cele scrise de criticul Alex Ştefănescu îmi permit să afirm: până a citi ce scrie Valeriu Butulescu, nu credeam să învăţ vreodată ce multe se pot spune cu atât de puţine cuvinte.

MIRCEA ANDRAS – cotidianul Matinal nr. 3347/2002

146

147

Tiparul executat la S.C. ell teitocrg S.A. – DEVA

Sub comanda nr. 135 bl Bun de tipar la data de 25.03.2002

Tehnoredactare computerizată Alina MORAR